

Borze v preteklem tednu

14. junij 2021 – 18. junij 2021, leto XIII, št. 25

NLB Skladi, d.o.o.

Jure Štimac

Finančni analitik

Strah pred dvigom obrestnih mer

Napoved ameriške centralne banke, da bo prišlo do dviga obrestne mere prej, kot je bilo pričakovano, je v preteklem tednu sprožila preplah med vlagatelji, kar je povzročilo padec tečajev delnic.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (11. 6. 2021-18. 6. 2021)	Donosnost letos* (31. 12. 2020-18. 6. 2021)
Svet - MSCI World	-0,08%	+14,17%
ZDA - S&P 500	-0,04%	+15,00%
Evropa - DJ STOXX 600	-1,17%	+15,32%
Japonska -Topix	+0,98%	+5,60%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	+0,40%	+9,50%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR, vir: Bloomberg.

Glavni svetovni delniški indeksi (MSCI World, DJ Stox 600, S&P 500) so v začetku tedna dosegli nove rekordne vrednosti, teden pa so zaključili z izgubo. Delnice ameriških podjetij so teden začele vzpodbudno in sredi tedna ponovno dosegle nove rekorde, v petek pa so po napovedi centralne banke o višji inflaciji potonile ter teden zaključile pod gladino. Osrednji ameriški indeks S&P 500 je padel za 1,9 %, izraženo v EUR pa za 0,04 %. Padali so predvsem tečaji panog, vezanih na gospodarsko okrevanje, kot so finance, energija in surovine. Prodajnemu pritisku se niso izognile niti tehnološke delnice, na vrednosti je izgubil tudi indeks NASDAQ, je teden zaključil 0,3 % nižje, izraženo v EUR pa, zaradi rasti tečaja dolarja, 1,59 % višje.

Vsa pozornost v preteklem tednu je bila usmerjena na ameriško centralno banko FED, ki je napovedala, da bi lahko prišlo do dvojnega dviga obrestnih mer do leta 2023, prvič celo ob koncu prihodnjega leta. Dvig obrestnih mer je odgovor na spodbudno gospodarsko okrevanje po pandemiji in naraščajočo inflacijo, ki v tem trenutku presega napovedi. Predsednik ameriške centralne banke Jerome Powell je bil glede obetov gospodarstva optimističen ter je namignil, da bi lahko prišlo do zmanjšanja kvantitativnega sproščanja in kupovanja obveznic na trgu prej od pričakovanj.

Komentarji ameriške centralne banke so sprožili velike premike na finančnih trgih. Dolar je pridobil na vrednosti in ponovno dosegel aprilsko vrednost tečaja pri 1,19 dolarjev za evro. Zaradi pomembne vloge dolarja v svetovnem finančnem sistemu, njegovo nihanje vpliva na druge vrste premoženja, predvsem na cene surovin. Rast vrednosti dolarja bi lahko pripomogla tudi k ukrotitvi rasti cen surovin, ki je letos pripomogla k povečanju inflacije. To se je izrazilo predvsem v znižanju cene zlata v preteklem tednu za 6 %, kar je največji enotedenski padec po marcu 2020. Običajno se cene žlahtnih kovin znižujejo, kadar vlagatelji predvidevajo rast obrestnih mer, saj postanejo privlačnejše tiste naložbe, ki prinašajo donos.

Vrednosti evropskih delnic in obveznic so v preteklem tednu po komentarjih ameriške centralne banke prav tako padle. Indeks evropskih delnic STOXX Europe 600 je zdrsnil za 1,17 %, nemški DAX je padel za 1,56 %, britanski indeks FTSE 100 pa za 1,63 %. Padec vrednosti je nekoliko umirila Evropska centralna banka, ki je napovedala nadaljevanje spodbujevalne politike in izvedla izdajo novih obveznic v višini 142 milijard evrov, kar je njena največja izdaja v zgodovini. Objavljeni so bili tudi spodbudni majski rezultati maloprodaje, ki ostajajo na precej višji ravni kot v času pred epidemijo. Ob vse širšem odpiranju gospodarskih dejavnosti je bil zaznan premik potrošnje v storitvene nakupe in višja raven cestnega prometa osebnih vozil.

Kljub pričakovanemu zaostrovanju finančnih razmer s strani FED-a, da zajezi morebitno pregrevanje gospodarstva, le-to še ne predstavlja popolnega pritiska na zavore. Do podobnih dogodkov ob omembi možnega dviga obrestnih mer je prišlo tudi leta 2013. Ameriške delnice so takrat padle za 5,8 % in trajalo je le 23 dni, da so se vrednosti vrnile na raven pred padcem. Po podatkih Bloomberg-a so od leta 1990 ameriške delnice v povprečju dosegle 18,1 % donosnost v obdobju dveh let pred povišanjem obrestnih mer in presegle donosnost obveznic za slabih 6 %. Uspešno so se v teh razmerah izkazale tudi ostale svetovne delnice razvitih trgov, ki so v povprečju dosegle 16,4 % donosnost.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska ulica 48, Ljubljana, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.